

YHTEISTYÖ -JA KEHITTÄMISSOPIMUS

1. Sopimuksen tarkoitus

Tampere on yksi kuudesta Olympiakomitean nimeämästä valtakunnallisesta huippu-urheilun keskuksista. Kuuden valtakunnallisen keskuksen valintaperusteena on lajiliittojen tekemät toiminnan keskittämivalinnat, urheilijoiden jo tekemät luontaiset valinnat, monipuoliset kaksoisuramahdollisuudet, ammattivalmentajien määrä ja toiminnan laatu.

Tässä Sopimuksessa Suomen Olympiakomitean huippu-urheiluyksikkö, Tampereen kaupunki ja Varalan Urheiluopisto linjaavat Tampereen Urheiluakatemia toimintaympäristön vastuut, tehtävät, roolit ja resurssoinnin urheilijan polulle yläkouluikäisistä aikuisiin huippu-urheilijoihin.

Tavoitteena on löytää paikallistasolla yhteisiä resursseja, lisätä osaamista ja parantaa urheilun olosuhteita, joiden avulla suomalainen huippu-urheilu menestyy nykytilaa paremmin. Sopimus toimii myös ohjaavana asiakirjana paikallisen verkoston välisissä sopimuksissa.

Paikallisen urheiluakatemia toimijoiden väliset sopimukset Varalan Urheiluopiston ja Tampereen kaupungin välillä liitetään tämän Sopimuksen liitteiksi. Paikallistason yhteistyöverkoston kuuluu lajiliittoja, seuroja, oppilaitoksia, UKK-instituutti ja Tampereen Urheilulääkäriasema, Hämeen liikunta ja urheilu sekä yksityisiä palveluntuottajia (myöhemmin Yhteistyöverkosto).

Sopimus velvoittaa Osapuolia ja sitouttaa yhteistyöverkoston osapuolet toimimaan eettisesti kestävästi ja läpinäkyvästi suomalaisen urheilun parhaaksi.

2. Sopimuksen osapuolet

1. Suomen Olympiakomitean Huippu-urheiluyksikkö (HUY)
2. Tampereen kaupunki
3. Varalan Säätiö Sr (Varalan urheiluopisto ja Tampereen urheiluakatemia)

3. Sopimuksen kesto ja sen irtisanominen

Sopimus on voimassa 1.1.2021-31.12.2024. Sopimuksen sisältöä tarkennetaan Sopimuksen asettamissa raameissa vuosittain Suomen Olympiakomitean huippu-urheiluyksikön koollekutsumassa tavoite- ja tuloskeskustelussa, jonka jälkeen kaikilla Osapuolilla on kohdassa 14 mainituilla ehdoilla mahdollisuus jatkaa Sopimusta tai purkaa Sopimus.

4. Johtaminen

Olympiakomitean HUY johtaa suomalaista huippu-urheilua neljän eri ohjelmansa kautta. Ohjelmat ovat huippuvaiheen ohjelma, urheiluakatemiaohjelma, kisaohjelma ja osaamisohjelma. Lajit vastaavat omasta menestysuunnitelmasta ja toimintansa kehittämisestä. Urheiluakatemit ja valmennuskeskukset toimivat toiminnan ja menestyksen mahdollistavina ympäristöinä urheilijoille, valmentajille ja asiantuntijoille.

Valtakunnallinen taso

Suomen Olympiakomitean huippu-urheiluyksikkö johtaa valtakunnallisen huippu-urheiluverkoston toimintaa, ja antaa vuosittain lausunnon Opetus- ja kulttuuriministeriölle valmennuskeskusten ja urheiluakatemioiden harkinnanvaraisista valtionapuhakemuksista.

Paikallinen taso

Varalan Urheiluopiston valmennuskeskus johtaa Tampereen Urheiluakatemia* toimintaa, vastaa asiantuntijatoiminnan, kaksoisuratyön ja valmennuksen kehittämisestä sekä toteutuksesta yhdessä valtakunnallisen verkoston ja paikallisen Yhteistyöverkoston kanssa.

Tampereen kaupunki vastaa Tampereen keskuksen valittujen lajien harjoitus- ja kilpailuolosuhteiden kehittämisestä ja ylläpidosta, ja osallistuu sovitusti urheiluakatemia asiantuntijatoiminnan, valmennuksen ja muun toiminnan resurssointiin.

*Tampereen Urheiluakatemia on urheilun yhteistyöverkosto, joka tukee urheilijoita, valmentajia ja seuroja urheilijan polulla. Tampereella Urheiluakatemia toimintaa koordinoi Varalan Urheiluopisto ja sitä rahoittavat Tampereen kaupunki, Opetus- ja kulttuuriministeriö, Varalan Urheiluopisto ja yksityiset kumppanit. Verkostoon kuuluvat oppilaitokset yläkouluista korkeakouluihin, valmennuksen, terveydenhuollon ja muiden tukipalveluiden asiantuntijat, liikunnan aluejärjestö, paikalliset urheiluseurat sekä toimintaansa Tampereelle keskittäneet lajiliitot.

5. Organisoituminen

Valtakunnalliset urheiluakatemit ja valmennuskeskukset muodostavan keskenään yhtenäisen toiminnallisen verkoston, jotka organisoituvat kuuden kokonaisuuden ympärille.

- Johtaminen
- Valmennus
- Asiantuntijatoiminta
- Kaksoisura
- Kehittämistyö
- Olosuhteet

Valtakunnallisten urheiluakatemioiden ja valmennuskeskusten johtajat yhdessä HUY johtoryhmän ja HUY urheiluakatemiohjelman vastuullisten asiantuntijoiden kanssa muodostavat valtakunnallisen johtoryhmän.

Tampereella paikallisen verkoston johtamiseen liittyvät linjaukset tekee paikallinen ohjausryhmä. Tämän lisäksi verkoston operatiivista toimintaa ohjaa Tampereen urheiluakatemia johtoryhmä. Ohjaus- ja johtoryhmän vastuut ja kokoonpanot on kuvattu erikseen (liite 1).

Kehittämisen ja asiantuntijatoiminnan, valmennuksen, olosuhdetyön ja kaksoisuratyön johtamiseen ja kehittämiseen nimetään vastuuhenkilöt. Vastuuhenkilöt toimivat oman kokonaisuutensa ympärille kootun tiimin vastaavina henkilöinä. Vastuuhenkilöt osallistuvat huippu-urheiluyksikön johtamaan valtakunnalliseen kehittämistyöhön. Vastuuhenkilöt kuvattu erikseen liitteessä Tampereen Urheiluakatemia vastuuhenkilöt (liite 2).

6. Lajiyhteistyö

Allekirjoitushetkellä Varalan Urheiluopiston valmennuskeskus vastaa alla mainittujen lajien valtakunnallisesta menestyksestä tähtäävästä kehittämisestä yhdessä lajin (lajiliitto ja/tai seura) ja huippu-urheiluyksikön kanssa. Varalan Urheiluopistolla jokaisen lajin kanssa tehdään erillinen yhteistyösopimus. Yhteistyösopimukset liitetään niiden valmistuttua tämän Sopimuksen liitteiksi.

Tampere toimii seuraavien lajien keskuksena v. 2021

Valtakunnallisia kumppanilajeja ovat: jääkiekko, salibandy, tyttöjen jalkapallo, naisnyrkkeily, melonta, yleisurheilu, suunnistus, voimistelu (mtv, ntv, jv).

Paikallisia kumppanilajeja ovat: koripallo, poikien jalkapallo, uinti, taitoluistelu, tennis, pesäpallo.

Näiden lajien lisäksi Varalan valmennuskeskus toimii useiden lajien maajoukkueleirityskeskuksena.

7. Urheilijat

Urheiluakatemiassa urheilijat on jaettu oman kehitysvaiheensa perusteella neljään kategoriaan:

1. Olympiakomitean ja Paralympiakomitean tukiurheilijat sekä aikuisten maajoukkueurheilijat HUY tukemissa joukkuepelien joukkueissa
2. 2A muut aikuisten maajoukkueurheilijat
2N muut nuorten maajoukkueurheilijat
3. Urheiluakatemia / valmennuskeskuksen itse määrittelemät toisen asteen ja sitä vanhemmat urheilijat
4. Urheiluakatemia / valmennuskeskuksen yläkoulutoiminnassa mukana olevat urheilijat

Kategorian 1 urheilijoista erotellaan vielä HUY:n laatiman kriteeristön perusteella kärkiurheilijat. Nämä urheilijat listataan HUY:n toimesta vuosittain. Näillä urheilijoilla on valtakunnallisessa urheiluakatemia- / valmennuskeskusverkostossa valmentautumiseen tarvittava harjoittelu- ja asiantuntijoiden käyttöoikeus paikallisten käytänteiden mukaisesti.

Varalan Urheiluopiston valmennuskeskus käyttää näiden urheilijoiden ja keskuslajien urheilijoiden valmentautumisen tukemiseen (asiantuntijatoiminta) ministeriön harkinnanvaraista avustusta lajiliiton ja huippu-urheiluuyksikön yhteisen suunnitelman mukaisesti sekä kehittää harjoitusolosuhteita tarveselvitykseen perustuen yhdessä Tampereen kaupungin ja paikallisten seurojen kanssa.

8. Valmennus

Tampereelle toimintaansa keskittävässä lajeissa lajivalmentajat ovat lajiliiton ja lajin pääseuran nimeämiä päätoimisia valmentajia, joiden mahdollinen palkkatuki sovitaan huippu-urheiluuyksikön ja lajiliiton sekä tapauskohtaisesti seuran ja Varalan Urheiluopiston välisissä sopimuksissa. Perusopetuksen ja toisen asteen urheiluakatemiavalmentajat nimetään yhteistyössä lajiliiton, lajin pääseuran, oppilaitosten, urheiluakatemia kaksoisura-asiantuntijan ja valmennusvastaavan kesken. Resurssoinnista vastaa Tampereen kaupungin lukio- ja ammatillinen koulutus sekä perusopetus.

Valmentajat muodostavat valmentajayhteisön ja kehittävät yhdessä Varalan valmennuskeskuksen ja Tampereen Urheiluakatemiaverkoston asiantuntijoiden kanssa valmentajayhteisöä, kaksoisurarakaisuja ja valmennusosaamista.

9. Asiantuntijat

Urheiluakatemiassa ja valmennuskeskuksessa toimii lajivalmennuksen tukena sekä kehittämistyössä seuraavat asiantuntijat ja/tai asiantuntijatiimit:

Urheilufysioterapeutti
Lääkäri
Psyykinen valmentaja
Ravintovalmentaja
Fysiikkavalmentaja

Testaaja / biomekaanikko / fysiologi
Kaksoisura-asiantuntija

Näiden asiantuntijatoimintojen organisoinnista vastaa Varalan Urheiluopiston valmennuskeskus. Huippu-urheiluyksikkö osoittaa vuosittain resurssia näiden toimintojen järjestämiseen valtakunnallisen harkinnanvaraisen kehittämisavustuksen kautta ja pyrkii ohjaamaan lajiliittojen tehostamistukipäätöksissä resurssia näiden asiantuntijatoimintojen toteuttamiseen. Nämä toiminnot mitoitetaan vuosittain saatavilla olevien resurssien puitteissa. Kunkin alan vastaava asiantuntija kuuluu valtakunnalliseen oman alansa asiantuntijaverkostoon, jota johtaa huippu-urheiluyksikön nimeämä verkostovetäjä, joka myös hyväksyy paikallisten asiantuntijoiden nimeämisen.

10. Olosuhteet

Huippu-urheilulle tarvittavista Tampereen kaupungin päivittäisharjoittelun olosuhteista, välineistä ja käytettävyydestä vastaa tehtävään nimetty Tampereen kaupungin liikuntapäällikkö yhdessä Tampereen Urheiluakatemia muun johtoryhmän ja lajin pääseurojen kanssa. Olosuhdetarpeissa huomioidaan keskuslajien kansainväliseen menestykseen tähtäävät valmentautumisen tarpeet. Urheiluopiston olosuhteista vastaa Urheiluopiston olosuhdevastaava. Työtä tehdään yhdessä Olympiakomitean olosuhdetyöryhmän kanssa.

11. Oppilaitosyhteistyö ja kaksoisura

Urheiluakatemit toteuttavat suomalaista kaksoisuramallia (liite 3). Urheiluakatemiohjeiston linjaamaa urheulukoulutoimintaa toteutetaan Tampereella yhteistyöoppilaitoksissa yläkouluissa (Sampo, Tesoma ja Hatanpää), 2. asteella (SamKe, Tredu ja Varalan Urheiluopisto) ja korkea-asteella (Tampereen yliopisto ja TAMK). Nämä oppilaitokset kuuluvat valtakunnallisiin urheiluoppilaitosverkostoihin. Oppilaitokset ovat sitoutuneet valtakunnallisen kaksoisuramallin toteuttamiseen.

12. Viestintä ja brändi

HUY vastaa valtakunnallisesti urheiluakatemioiden ja valmennuskeskusten yhteisestä viestintäsuunnitelmasta. Viestintäsuunnitelma on osa Olympiakomitean viestintästrategiaa. Urheiluakatemia yhdessä kaupungin kanssa vastaa paikallisesta viestinnästä yhteisen viestintäsuunnitelman mukaisesti.

Valtakunnallisen ja paikallisen viestinnän tavoitteena on lisätä kaikkien sopijaosapuolten tunnettuutta ja vetovoimaa, korostaen yhteistyötä ja hyödyntäen Olympiakomitean, urheiluakatemia, kaupunkien ja oppilaitosten olemassa olevaa brändiä.

13. Tehtävät ja resurssointi

Osapuolten taloudellinen resurssointi määritetään vuosittain.

Suomen Olympiakomitean huippu-urheiluyksikkö

Lausuu vuosittain Opetus- ja kulttuuriministeriölle urheiluakatemioiden ja valmennuskeskusten harkinnanvaraisesta kehittämisavustuksesta rahoitusta toimintaympäristön johtamiseen, asiantuntijatoimintaan ja mahdollisiin osaamisen kehittämisen erityistehtäviin.

- Osoittaa vuosittain lajien tehostamistuista ja valmentajien palkkatuista rahoitusta urheiluakatemioiden / valmennuskeskuksissa toimivien HUY lajiohjelmissä olevien lajien valmentautumiseen ja asiantuntijatoimintaan.
- Pyrkii ohjaamaan HUY tukiohjelmissä olevien lajien resurssien käyttöä urheiluakatemioiden / valmennuskeskuksiin.
- Auttaa toiminnan kehittämisessä urheiluakatemiatimien asiantuntijoiden työpanoksella.
- Linjaa toimintaa urheiluakatemioiden ja valmennuskeskusten toimintaohjeistossa.

Tampereen kaupunki

- Pyrkii pääosin huolehtimaan Tampereen Urheiluakatemiaverkoston urheiluolosuhteista.
- Resurssoi vuosittain Tampereen Urheiluakatemian yleiskuluihin ja asiantuntijatomintaan sivistys- ja kulttuurilautakunnan myöntämän avustuksen.
- Resurssoi seurojen toteuttamaa urheiluakatemian lajivalmennusta toisella asteella ja yläkouluvaiheessa vuosittain tarkistettavaan tarpeeseen perustuen sovittavan määrän.

Varalan Urheiluopisto

- Opiston valmennuskeskus johtaa Tampereen urheiluakatemiaverkoston toimintaa.
- Opiston valmennuskeskus yhdessä urheiluakatemian kanssa toimii valtakunnallisessa huippu-urheiluverkostossa valtakunnallisena toimintaympäristönä.
- Johtaa urheiluakatemiaverkoston valmennus-, asiantuntija- ja kaksoisuratiimien toimintaa.
- Toimii pääsääntöisesti urheiluakatemiaverkoston asiantuntijoiden työnantajana.

14. Riitojen ratkaisu

Sopimuksesta ja sen soveltamisesta syntyvät riidat ratkaistaan ensisijaisesti osapuolten välisillä neuvotteluille. Mikäli neuvottelut eivät johda tulokseen, riidan ratkaisee Helsingin käräjäoikeus

15. Liitteet

1. Tampereen Urheiluakatemian ohjaus- ja johtoryhmä
2. Vastuuhenkilöt: kaksoisura, asiantuntijatoiminta, valmennus, olosuhdeasiat
3. Suomalainen kaksoisuramalli

Tampereella 18. maaliskuuta 2021

Pormestari Lauri Lyly
Tampereen kaupunki

Toimitusjohtaja Mikko Salonen
Suomen Olympiakomitea

Toimitusjohtaja Riku Granat
Varalan Säätiö sr

Huippu-urheiluyksikön johtaja Mika Lehtimäki
Suomen Olympiakomitea

Liite 1.

Tampereen Urheiluakatemia ohjaus- ja johtoryhmä

Varalan Urheiluopiston johtama Tampereen Urheiluakatemia on urheilun yhteistyöverkosto, joka tukee urheilijoita, valmentajia ja seuroja urheilijan polulla. Toimintaa rahoittavat Opetus- ja kulttuuriministeriö, Tampereen kaupunki, Varalan Urheiluopisto, lajiliitot, seurat ja yksityiset kumppanit. Verkostoon kuuluvat oppilaitokset yläkouluista korkeakouluihin, valmennuksen, terveydenhuollon ja muiden tukipalveluiden asiantuntijat, liikunnan aluejärjestö, paikalliset urheiluseurat sekä toimintaansa Tampereelle keskittäneet lajiliitot.

URHEILUAKATEMIAN OHJAUSRYHMÄ

Tampereen kaupunki, Varalan Urheiluopisto, Suomen Olympiakomitean HU-yksikkö, korkeakoulu yhteisö, toinen aste, perusopetus
UKK&Taula, seurat, lajiasiantuntija, muut asiantuntijat

URHEILUAKATEMIAN JOHTORYHMÄ

Urheiluakatemia vastaava, kaksoisuravastaava, asiantuntijatoiminnan vastaavat, valmennus- ja valmennusosaamisen vastaavat, Tampereen kaupungin olosuhdevastaava

Liite 2. Tampereen Urheiluakatemia vastuuhenkilöt

URHEILUAKATEMIAN OHJAUSRYHMÄ

Varala (1): pj. Toimitusjohtaja Riku Granat
Tampere (1): Liikunta- ja nuorisajohtaja Pekka Paavola
Olympiakomitean huippu-urheiluyksikön edustaja (1): Joukkuepelien lajiryhmävastaava Lauri Hakala, varajäsen yläkoulutoiminnan vastaava Laura Tast
Korkeakoulu yhteisö (1): Vararehtori Päivi Karttunen, TAMK
Toinen aste (1): Lukiokoulutuksen johtaja Jorma Suonio, varajäsen Sammon Keskuslukion rehtori Tuija Ylöniemi
Perusopetus (1): Kasvatus- ja opetusjohtaja Kristiina Järvelä, varajäsen Sammon koulun rehtori Maaret Tervonen
UKK-instituutti (1): Kehitysjohtaja Anne-Mari Jussila
Seuraparlamentin pj., (1): Urheilutoimenjohtaja Elisa Hakanen; Tampereen Pyrintö Lajiasiantuntija, jatkossa ohjausryhmä kutsuu (1): Urheilujohtaja Jukka Rautakorpi, Tappara
Muu asiantuntijajäsen: Aluejohtaja Ari Koskinen, HLU
Sihteeri, urheiluakatemia johtoryhmän puheenjohtaja, valmennuskeskuksen johtaja Hannele Hiilloskorpi

URHEILUAKATEMIAN JOHTORYHMÄ

Urheiluakatemia vastaava, johtoryhmän pj. Hannele Hiilloskorpi
Kaksoisuravastaava, Petteri Luukkainen
Asiantuntijatoiminnan vastaavat, Anna Ojala (koordinointi) ja Marko Haverinen (TKI)
Valmennuksen ja valmennusosaamisen vastaavat, Juha Antikainen ja Pekka Rindell
Olosuhteet – Tampere, liikuntapäällikkö Jari Tolvanen
Erikseen kutsuttavat asiantuntijajäsenet tarvittaessa seuroista ja lajiliitoista

Liite 3. Suomalainen kaksoisuramalli

